УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 8. децембар 2016.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком донетом 16. 11. 2016. године на седници Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта МА **Бојане Ковачевић Петровић**" за израду докторске дисертације под називом **„Трагање за идентитетом у делу Карлоса Фуентеса“**.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. Др Далибор Солдатић, редовни професор у пензији, хиспанистика, хиспаноамеричка књижевност, изабран у звање редовног професора 01. 02. 2012. године, Филолошки факултет Универзитета у Београду;

2. Др Весна Дицков, ванредни професор, хиспанистика, изабрана у звање ванредног професора 25. 10. 2016. године, Филолошки факултет Универзитета у Београду.

3. Др Александра Манчић, виши научни сарадник, изабрана у звање вишег научног сарадника 30. 10. 2013., Институт за књижевност и уметност, Београд
4. Кликните да бисте почели унос текста.

5. Кликните да бисте почели унос текста.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Бојана Ковачевић Петровић рођена је 20. 12. 1971. у Зрењанину, где је завршила Гимназију „Коча Коларов“. Основне академске студије хиспанистике завршила је 2010. године на Филолошком факултету у Београду. Мастер рад из Традуктологије, под називом *Проблем превођења драмског текста на примерима драма Марија Варгаса Љосе* одбранила је на Филолошком факултету у Београду октобра 2011. године. Докторске студије, модул књижевност, похађала је од 2013. до 2016. године на Филолошком факултету у Београду, где је положила све испите са просечном оценом 10,00. Током докторских студија била је три академске године ангажована као докторанд-сарадник у настави на предметима Хиспаноамерички нови роман (проф. др Далибор Солдатић), Фантастика у хиспаноамеричком роману (проф. др Далибор Солдатић), Традуктологија (проф. др Јелена Рајић), Савремени шпански језик П1 и П2 (проф. др Анђелка Пејовић), Хиспанске културе (доц. др Весна Дицков), Експериментални роман Хиспанске Америке (проф. др Далибор Солдатић) и Шпански језик 2 (проф. др Јелена Рајић). Током сарадње на Филолошком факултету, укључила је студенте Хиспанистике у бројне књижевне вечери посвећене хиспаноамеричкој књижевности и превођењу (Стогодишњица рођења Октавија Паса, у сарадњи са Мексичком амбасадом у Београду 2014; Књижевни имагинаријуми Габријеле Мистрал и Десанке Максимовић у Институту Сервантес 2015), координисала превод драме *Твоје тајно оружје у борби против неукротивог целулита* савременог шпанског писца Ињига Рамиреса де Ара, који је објављен, у преводу студената Катедре за иберијске студије Филолошког факултета у Београду, у часопису СЦЕНА бр. 3/2015, приредила *Антологију кубанске приче*, која обухвата преводе

тридесетак садашњих и бивших студената Филолошког факултета, организовала предавања неколико угледних гостију са шпанског говорног подручја за студенте Хиспанистике у Новом Саду и Београду: проф. др Кристине Браво Росас са Универзитета Комплутенсе у Мадриду (мај 2015), најпревођенијег аргентинског писца данашњице Гиљерма Мартинеса (новембар 2015) и вишеструко награђиване аргентинске књижевнице Саманте Швеблин (април 2015). Непосредно је учествовала у организацији и реализацији боравка перуанског нобеловца Марија Варгаса Љосе у Србији, водила и преводила његово књижевно вече у Српском народном позоришту у Новом Саду (јун 2015), и укључила студенте Филозофског факултета у Новом Саду и Филолошког факултета у Београду да као волонтери учествују у том догађају. Од 2014. године запослена је као асистент у Лекторату за шпански језик при Одсеку за романистику Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду. Њена поља истраживања обухватају савремену хиспаноамеричку и шпанску књижевност, шпански језик, традуктологију, шпанско и хиспаноамеричко позориште и хиспанске културе. Објавила је више научних чланака и есеја о књижевном стваралаштву Карлоса Фуентеса, Марија Варгаса Љосе, Октавија Паса, Сое Валдес, Фернанда Арабала… Бави се књижевним, судским, симултаним и консекутивним превођењем. Члан је Удружења књижевних преводилаца Србије, Друштва хиспаниста Србије, Мреже хиспаниста Средње Европе и стални судски преводилац за шпански језик при АП Војводини. Превела је двадесетак књига, међу којима су и мемоари *Пре краја* Ернеста Сабата (АЕД Студио, 2002), романи *Лака комедија* Едуарда Мендосе (АЕД Студио, 2004), *Дијана или усамљена богиња лова* Карлоса Фуентеса (КОВ, 2006), *Драме* Марија Варгаса Љосе (ГНБ, Зрењанин 2010. и 2011), *Жена која плаче* и *Месец у кавезу* Сое Валдес (Лагуна, 2014. и 2016), *Публика* Федерика Гарсије Лорке и друге. Такође је приредила неколико издања: двотомну *Антологију хиспаноамеричке приче XXI века Вечита смрт од љубави јача* (Танеси, Београд 2011. и 2012), хрестоматију *Ћак Мол* Карлоса Фуентеса, двојезичну Антологију шпанске поезије за децу и младе *Шал од папира / La bufanda de papel*; монографско издање *Публика* Федерика Гарсије Лорке (са Александром Манчић). Превела је са шпанског језика преко шездесет прича, петнаестак позоришних комада, бројне есеје. Добитница је Повеље захвалности Института Сервантес у Београду за исказану подршку и сарадњу у активностима Института Сервантес на промоцији шпанског језика и хиспанских култура у периоду 2004–2014. Члан је организационог одбора фестивала прозе ProseFest у Новом Саду, на којем сваке године учествују значајни писци са шпанског говорног подручја. Учествовала је на десетинама трибина, књижевних вечери, промоција и тематских окупљања везаних за хиспаноамеричку књижевности превођење, а многе је и сама осмислила. Међу њима се издвајају обележавање 200 година хиспаноамеричког романа у организицији Мексичке амбасаде у Београду, Филолошког факултета у Београду, Филозофског факултета у Новом Саду и крагујевачког ФИЛУМ-а (Институт Сервантес, Београд, новембар 2016); омаж мексичком нобеловцу Октавију Пасу и аргентинском писцу Хулију Кортасару поводом стогодишњице њиховог рођења 2014; низ представљања књига и дела Сое Валдес у присуству ауторке (Нови Сад, Београд, Панчево, Крагујевац, Зрењанин); беседа о делу Гиљерма Мартинеса (Институт Сервантес 2015, ПросеФест 2016); учешће на трибини „Велика школа Љубише Рајића – На млађима превод остаје“, учешће на неколико трибина посвећених Марију Варгасу Љоси (Удружење књижевних преводилаца Србије 2010, Дом културе Студентски град 2011, Клуб књиге, СКЦ Делфи, 2015, Књижевни пламен Варгаса Љосе, Будва 2015) и Карлосу Фуентесу („Закопано огледало – потрага за идентитетом, Филолошки факултет Београд, у организацији Друштва хиспаниста, Мексичке амбасаде и Факултета, промоција романа *Смрт Артемија Круса*, Институт Сервантес/Дерета, 2015, промоција књиге *Ћак Мол*, Сајам књига 2015). Такође је одржала предавање по позиву *Преводилачка пракса као умеће и изазов* (Преводилачки дани, Филозофски факултет у Новом Саду, 2016) и излагала на 39. Међународном београдском сусрету преводилаца 2014 на тему „Од изворника до преведене књиге“. Учествовала је на више међународних конференција у Србији, Мађарској, Црној Гори и Шпанији: 1. Међународна научна конференција *Филологија културе* са излагањем *Електронска књижевност на шпанском језику из српске перспективе*, Филолошки факултет Универзитета у Београду, 9-11. јун 2016. стр. 85-86. ISBN 978-86-6153-401-0; 2. Међународна хиспанистичка конференција IV Coloquio Internacional de Jóvenes Investigadores de Literatura Hispanoamerican “El Escritor en su laberinto: lecturas, relecturas y deslecturas de la literatura hispanoamericana”, на Универзитету Комплутенсе у Мадриду, одржана 19. и 20. маја 2016, са излагањем на тему: *El impacto del boom latinoamericano en los escritores serbios*.; 3. Међународна конференција „Reflejos de la Guerra: Antecedentes y consecuencias de la Segunda Guerra Mundial en la literatura y en las artes“ одржана на Филолошком факултету Универзитета Комплутенсе у Мадриду, од 17. до 20. маја 2016, са излагањем на тему *Los juegos bélicos de Roberto Bolaño*.; 4. Трећи међународни интердисциплинарни скуп младих научника друштвених и хуманистичких наука „Контексти“, одржан на Филозофском факултету у Новом Саду 1. децембра 2015. **са излагњем на тему** *Evropski uticaji na formiranje multikulturalnog identiteta Latinske Amerike iz vizure Karlosa Fuentesa*.; 5. Међународни хиспанистички конгрес *De la dictadura a la democracia* одржан у Сегедину, Мађарска, 19. и 20. новембра 2015, са излагањем на тему *Los reflejos de la*

dictadura en la obra de Zoé Valdés.; 6. Међународна научна конференција „Језици и културе у времену и простору 5“ одржана на Филозофском факултету у Новом Саду 31. октобра 2015, са излагањем на тему *Dioklecijanova palata u romanu* Terra Nostra *i noveli* Рођендан *Karlosa Fuentesa*.; 7. Међународна научна конференција „Језици и културе у времену и простору 5“ одржана на Филозофском факултету у Новом Саду 31. октобра 2015, са излагањем на тему *Укрштене поетике Габријеле Мистрал и Десанке Максимовић* (са др Наталијом Лудошки).; 8. Симпозијум „Књижеви пламен Варгаса Љосе“ одржан у Будви, Црна Гора, 21. јуна 2015, у присуству перуанског нобеловца, са излагањем на тему *Драмско стваралаштво Марија Варгаса Љосе.*; 9. Међународна конференција „Културе у преводу“ одржана на Филолошком факултету у Београду 5. јуна 2015. године, са излагањем на тему *Од изворника до премијере – превод у функцији драмског текста.*; 10. Први конгрес хиспаниста, одржан на ФИЛУМ-у у Крагујевцу 29. новембра 2014, са излагањем на тему *Discurso oral y discurso escrito en la traducción literaria y especializada del español al serbio y del serbio al español*.; 11. Међународна научна конференција „Језици и културе у времену и простору 4“ одржана на

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

А/ НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАДОВИ

ОРИГИНАЛНИ НАУЧНИ РАДОВИ:

1. Ковачевић Петровић, Бојана. *Диоклецијанова палата у роману* Тера Ностра *и новели* Рођендан *Карлоса Фуентеса*. тематски зборник „Језици и културе у времену и простору“ 5 (уреднице др Снежана Гудурић и др Марија Стефановић), Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, октобар 2016. УДК 821.131.1.09-3, стр. 125-136. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2016/978-86-6065-374-3

2. ---, *Театар под песком или Лоркино позориште за XXI век* у Федерико Гарсија Лорка, *Публика* (приредиле А. Манчић и Б. К. П.), КОВ, Вршац, 2016, стр. 121-147.

3. ---, *Истините лажи Марија Варгаса Љосе*, Култура : часопис за теорију и социологију културе и културну политику (приредила др Владислава Гордић Петковић) ИССН: 0023-5164.- Бр. 150 (2016), стр. 59-75 http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0023-5164/2016/0023-51641650059K.pdf

4. ---, *Сајбер књижевност Латинске Америке*, Часопис за књижевност, језик, уметност и културу Липар, година XVII / број 59 / 2016. (Темат Липара „Латинска Америка: књижевност, култура, политика“ (приредиле проф. др Љиљана Богоева Седлар и доц. др Јелена Арсенијевић Митрић), Универзитет у Крагујевцу, 2016. ИССН 1450-8338, ЦОБИСС.СР.ИД 151188999 821.134(7/8).09:004.738.5, стр. 285-294. https://drive.google.com/file/d/0Bx6PfhyqzA4PWFg2TmRSRG1jUG8/view

5. ---, *Од изворника до премијере – превод у функцији драмског текста*. Културе у преводу, тематски зборник (уреднице др Александра Вранеш и др Љиљана Марковић), Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2016, стр. 313-326. ИСБН 978-86-6153-355-6

6. ---, *Los reflejos de la literatura en la obra de Zoé Valdés*, Transiciones: de la dictadura a la democracia. Actas del Congreso Internacional organizado por el Departamento de Estudios Hispánicos de la Universidad de Szeged, 19-20 noviembre de 2016, Inter-American Research Center, Szeged, 2016, стр. 317-329 http://centro.interamerican.hu/es/publications/

7. --- *Бум и нови токови хиспаноамеричке прозе,* Култура, часопис за теорију и социологију културе и

културну политику бр. 149. Темат „Криза нарације“ (приредила др Владислава Гордић Петковић), стр. 118-139. ИССН 0023-5164, УДК 316.7, ДОИ 10.5937/култура1549118К, УДК 821.134(7/8).09 http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0023-5164/2015/0023-51641549118K.pdf

8. ---, *Поглед на европску историју и културу у роману* Тера Ностра *Карлоса Фуентеса*, Годишњак Филозофскоф факултета у Новом Саду (уредници др Владислава Гордић Петковић и др Душан Маринковић), књига Xl-1, Филозофски факултет, Нови Сад, 2015, стр. 107-128. http://epub.ff.uns.ac.rs/index.php/gff/article/view/1495

9. ---, Рецепција хиспаноамеричке драме у професионалним позориштима у Србији (1974–2014), Зборник Матице српске за сценске уметности и музику бр. 52/2015, ИССН 0352-9738 (уредник Зоран Т. Јовановић), Нови Сад: Матица српска, стр. 103-132, UDC 821.134(7/8)(497.11)"1974/2014" UDC 792(497.11)"1974/2014". http://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/Book%20br_52%20internet.pdf

ПРЕГЛЕДНИ РАДОВИ:

10. Лудошки, Наталија и Бојана Ковачевић Петровић. *Укрштене поетике Габријеле Мистрал и Десанке Максимовић*, тематски зборник „Језици и културе у времену и простору“ 5 (уреднице др Снежана Гудурић и др Марија Стефановић), Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, октобар 2016. УДК 821.134.2.09 Мистрал:821.163.41.09 Максимовић, стр. 137-148. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2016/978-86-6065-374-3

11. Ковачевић Петровић, Бојана. Мексички универзум Октавија Паса, тематски зборник „Језици и културе у

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да **кандидат Бојана Ковачевић Петровић** испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

За ментора је предложен/а др Далибор Солдатић, (звање) редовни професор у пензији Филолошког факултета у Београду, Катедра за иберијске студије.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. **Soldatić, Dalibor.** “Novela hispanoamericana e historia.” *Colindancias - Journal of the Regional Network of Hispanists from Hungary, Romania and Serbia* (3/2012), pp. 117-121.
2. **Солдатић, Далибор и Жељко Донић.** *Свет хиспанистике (Увод у студије)*, Београд: Завод за

уџбенике, 2011. 376 pp
3. **Солдатић, Далибор.** „Мексички роман и историја“ in: **Наслеђе**, часопис за књижевност, језик, уметност и културу, Година VIII / Број 18, Крагујевац, 2011. pp. 289-298.
4. **Soldatić, Dalibor.** “The quest for identity in the hispano-american literature” in: *Language, Literature, Culture, Identity. Proceedings of the International Conference*. Belgrade: Faculty of Philology, 2009. pp. 115-144.
5. **Солдатић, Далибор.** „Хиспаноамерички роман данас“. У: *Токови у савременој романистици*. Уредник Јелена Новаковић (Београд: Филолошки факултет: Друштво за културну сарадњу Србија-Француска, 2008). стр. 47-56.
6. **Солдатић, Далибор**. „Освајање Хиспанске Америке и колонијална управа као кључ за приступ хиспаноамеричкој књижевности“ in: **Филолошки преглед**, XXXIV/2, Београд, 2007. pp. 55-69.
7. **Солдатић, Далибор**. *Прилози за теорију новог хиспаноамеричког романа*. Београд/Крагујевац: Филолошки факултет/Нова светлост, 2002. 299 pp
8. **Солдатић, Далибор**. „Хиспаноамеричка књижевност и питање идентитета“. *Књижевне новине*, год. 32, бр. 615 (1980), стр. 15-16.
9. **Солдатић, Далибор.** „Карлос Фуентес и мит књижевног стваралаштва“. У Карлос Фуентес: *Тера Ностра II*, група издавача, 1985., стр.393-413.
10. **Солдатић, Далибор.** „Карлос Фуентес“ у *Смрт Артемија Круза*. Загреб: Зора, 1969, стр. 251-253.

Комисија сматра да Далибор Солдатић **испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област** Хиспаноамеричка књижевност.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе „Трагање за идентитетом у делу Карлоса Фуентеса“ **прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.**

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме: Докторска дисертација **„Трагање за идентитетом у делу Карлоса Фуентеса“** заснива се на анализи опуса Карлоса Фуентеса из перспективе једне од основних тема којима се бавио од свог првог до последњег дела: идентитет хиспаноамеричког народа и појединца. У Фуентесовим тематски разноврсним романима и приповеткама, писаним различитим стилским поступцима, с једне стране доминирају универзалне идеје метафизичког карактера, а с друге ауторово виђење судбине Мексика и његових становника, односно расе која је плод укрштања досељеника и староседелаца, услед чега је у сталној потрази за личним и националним идентитетом. Жустрим говором и бритким пером, овај мексички, хиспаноамерички и светски писац пред крај живота је изјавио да је његов народ, у најширем смислу те речи, напокон пронашао свој идентитет, али да је пред њим нови проблем, а то је прихватање различитости односно разноликости – верске, идеолошке, сексуалне и сваке друге. Дисертација ће показати како Карлос Фуентес у свом целокупном опусу води дијалог са прехиспанском прошлошћу, шпанском и мексичком историјом, митологијом која садржи одговоре на сва питања савременог човека, Дон Кихотом као великим читаоцем, а пре свега проблемом који је полазна и завршна тачка Фуентесовог опуса: идентитетом хиспаноамеричког народа и појединца. Реч је о теми која већ више од једног века надахњује научнике и књижевнике на разноврсне приступе проучавања и разнолика, традиционална и модерна поимања, али истовремено нуди простор за нова тумачења, о чему сведочи сам Карлос Фуентес. Будући да ће у дисертацији нарочита пажња бити посвећена европским утицајима на формирање мултикултуралног хиспаноамеричког идентитета, неопходно је пре свега дефинисати те често и широко употребљаване појмове, везане за читав низ научних дисциплина и друштвених појава. Уколико се узме у обзир да је идентитет „скуп обележја по

којима се једна особа (група, нација) разликује од свих других“ (Клајн и Шипка, 2007), те да се „у психолошком смислу идентитетом пре свега означава слика о себи самом (лични ментални модел особе), самовредновање и индивидуализација“ (Филиповић, 2009) и да „у интеракцији унутар друштвених заједница свако од нас преузима низ друштвених улога које препознајемо као друштвени или културни идентитет“ (идем), нужно је имати у виду и његове специфичне карактеристике када је реч о Латинској Америци. Наиме, тај континент је током своје историје више пута мењао име (Лас Индијас, потом Нови Свет, а од XVII века Америка), углавном у складу са тежњама моћних освајача; термин „Латинска Америка“ установљен у Француској 1860-их година, а појам „хиспански“ потекао из интелектуалног миљеа Франкове Шпаније. Док је у Европи Држава настала након Нације, на латиноамеричком континенту тај процес је текао у супротном правцу. Све те околности доводе до често постављаног питања: да ли се уопште може говорити о Латинској Америци као једној целини. Сматрајући да је термин Латинска Америка недовољно прецизан, латиноамериканиста и редовни професор на мексичком Технолошком институту Монтерej Дејан Михаиловић, у интервјуу који је кандидаткиња наменски урадила за докторску дисертацију, каже да је, с његове тачке гледишта, за то подручје најприкладнији термин Афро-индо-иберо Америка будући да је, као што је Никарагванац Аугусто Сесар Сандино истицао, реч о континенту са три заједничка корена, три племенита метала који се спајају и који на известан начин поштују и домородачке традиције прехиспанске Америке и европско наслеђе и афричко присуство. Већ од своје прве збирке прича, *Прерушени дани* (*Los días enmascarados*, 1954), мексички писац Карлос Фуентес указује на интересовања која ће га заокупљати читавог живота, а то је идентитет континента на којем је рођен, идентитет Мексика и Мексиканца, односно мелеза (*mestizo*), човека који је настао од (најмање) три расе. Фуентес се овом темом бавио у својим романима, есејима, па чак и драмским текстовима, а обиман сажетак својих размишљања о сложеном идентитету Латинске Америке као континента на којем је најзначајнија реч *mestizaje*, објавио је поводом 500 година од открића америке у књизи *Закопано огледало* (*El espejo enterrado*, 1992) која обухвата, како њен поднаслов каже, ауторова размишљања о Шпанији и Америци. На основу књиге је настала и истоимена документарна телевизијска серија у пет епизода, за коју је Фуентес написао сценарио и у којој се појављује као наратор на аутентичним локацијама. Дочаравајући кључне тренутке шпанске и латиноамеричке историје тим прецизно осмишљеним документарним снимцима подарио је хиспанском свету драгоцен културолошки документ. Готово две деценије касније, 2010, Карлос Фуентес објавио је проширено издање *Закопаног огледала*, са опширним епилогом у којем истиче да је у овом веку латиноамерички човек пронашао свој идентитет, и да је пред њим нови задатак: прихватање разлика, односно различитости, чиме је у неку руку ставио тачку и на сопствено истраживање те теме. Докторска дисертација под називом „Трагање за идентитетом у делу Карлоса Фуентеса“ донеће први свеобухватни академски увид у дело великог мексичког писца и тему која га је заокупљала током целокупне каријере, и покушаће да одговори на бројна питања којима се он бавио током готово седам деценија свог књижевног стваралаштва. Истовремено, настојаће да постави нова питања и отвори путеве нових истраживања, кроз дело самог Фуентеса, али и бројних проучавалаца његовог дела са шпанског и енглеског говорног подручја, као и српских хиспаниста, латиноамериканиста и књижевника који су се њиме бавили (укључујући сагледавања др Љиљане Павловић Самуровић, др Далибора Солдатића, преводиоца романа *Тера Ностра* Марице Јосимчевић, истраживања Мирјане Секулић и друге постојеће чланке објављене на српском језику), а биће кориштени и интервјуи које је Фуентес дао за телевизију и часописе у различитим периодима своје каријере). Једно од централних истраживања у дисертацији биће усмерено на Фуентесов целовити роман (*novela total*) *Terra Nostra*, који четири деценије након објављивања првог издања (1975) и даље представља неисцрпну грађу за хиспанисте, историчаре књижевности и научнике, који претежно изучавају латиноамеричке теме, мотиве и симболе присутне у том делу. Будући да су се протеклих деценија истраживачи претежно бавили латиноамеричким темама и мотивима у том делу и сматрајући да бројни елементи европске историје, културе и уметности свеприсутни а да нису довољно обрађени у научним истраживањима, кандидат ће у дисертацији покушати да сагледа неке од њих. Осим предочавања историјских чињеница за којима писац посеже, и њиховог измештања у времену и простору, биће указано и на књижевне утицаје и ликове из традиционалне шпанске литературе, те дела шпанских и фламанских сликара која писац у роману користи као сценографију, и као симбол. Будући да роман обилује и интертекстуалним елементима из европске историје, културе и уметности, у раду ће бити сагледане историјске чињенице на које се писац ослања – преузима их, модификује и домаштава, потом ликови из традиционалне шпанске књижевности, вешто уплетене у радњу романа, и напослетку дела шпанских и фламанских сликара која Фуентес користи као сценографију и као

симбол. Фуентес на преко 1000 страница исписује друштвени, историјски и културни развој Европе (понајвише католичке Шпаније) и Америке (пре свега Мексика, паганског и покатоличеног, пре и после открића америчког континента). Овај део истраживања ће бити заснован пре свега на изворима из самог романа, а потом на тумачењима самог аутора у књигама и интервјуима објављеним у периоду од 1976. до 2012. године и ставовима бројних страних и домаћих стручњака за хиспаноамеричку књижевности који су се, нарочито у скорашње време, бавили овим делом. Кандидат ће имати на располагању прво електронско издање романа *Тера Ностра* на шпанском језику (2013) које ће олакшати истраживачки рад, а дисертација ће указати и на утицај тог Фуентесовог дела на један од кључних романа новије српске књижевности: *Опсада Цркве Светог Спаса* Горана Петровића.

Посежући за једним од својим омиљених симбола, огледалом, једнако присутном у прехиспанским ритуалима, Мексичкој револуцији, те Сервантесовим и Веласкесовим делима, Фуентес је приказао одраз идентитета народа с обе стране Атлантика. Концизно и прецизно, беспрекорном списатељском техником, кроз етнички бујну, историјски бурну и културно-интелектуално богату Шпанију, описом природе, обичаја, религије, паганског култа Хиспанске Америке, постављањем питања о пореклу и смислу постојања народа који говоре истим (шпанским) језиком, мексички писац у интраисторијском дијалогу проговара о језику, митовима, боговима, музици, уметности, храни, личностима које су обележиле разне епохе њихових сложених повести, како би растумачио културни идентитет Латинске Америке. Будући да је реч/симбол „огледало“ један од протагониста Фуентесовог дела, истраживање ће показати да се у роману *Најпрозрачнији крај* (1958) појављује тридесет и четири пута, у *Смрти Артемија Круса* (1962) двадесет осам, Кристалној граници (1995) петнаест и *Годинама са Лауром Дијас* (1999) шездесет седам пута. На постојећа истраживања кандидат ће се ослонити проучавањем и романа који су мање изучавани, а у којима је овај, по свој прилици за Фуентеса кључни симбол, вишеструко присутан: у роману *Промена коже* (1967) огледало се спомиње 64 пута, у делу *Тера ностра* (1975) чак 277 пута, у књизи *Стари гринго* (1985) 55 пута, у есејима *Закопано огледало* 41 пут, у новели *Инесин инстинкт* (2001) 13 пута и у роману *Орлов престо* (2003) 21 пут. То наводи на закључак да је огледало – симбол идентитета – у Фуентесовом делу свеприсутно током више од пола века његовог стваралаштва.

Дисертација ће обухватити и неколико истраживања која је кандидаткиња спровела, а тичу се нашег поднебља, српских књижевника на које је утицало дело Карлоса Фуентеса, из перспективе идентитета, као и на хиспаниста-латиноамериканиста који се баве том темом. На основу наменски урађеног интервјуа са писцем Гораном Петровићем, кандидаткиња је дошла до сазнања да је његов роман *Опсада Цркве Светог Спаса* настао под снажним утицајем Фуентесовог романа *Тера Ностра*. Захваљујући одличном преводу Марице Јосимчевић, која је успела да пренесе атмосферу тог века и тог доба, Горан Петровић је желео да постигне сличан ефекат у и својој повести о српском народу, настојећи да изненади читаоца тако да ни у једном тренутку није сигуран шта је живот, шта историја, а шта приповедачка машта. Омажи Фуентесу разасути су у целој *Опсади Цркве Светог Спаса*, а конкретно позивање на *Тера Ностру* Горан Петровић исписује у 12. дану опсаде када 1202/1203. године посланици са разних страна долазе да преговарају са дуждом Енриком Дандолом и вођама крсташких похода. У овом (како га сам назива) антиисторијском роману, имајући свест да књижевност, као вишевековни, хиљадугодишњи хербаријум, чува реч, Горан Петровић супротставиља причу и приповедање ономе што је историја и историјски податак – што га такође доводи у везу са Фуентесом. На истом трагу, сваки од њих исписује своју визију истине између прошлог и будућег времена.

Друго полазиште истраживања везних за ово поднебље у директној вези са делима Карлоса Фуентеса тиче се Диоклецијанове палате у Сплиту. Сагледавајући књижевну функцију у делу мексичког писца и значај литерарних описа те јединствене грађевине настале између 295. и 305. године, у којој је римски цар желео да проведе последње године свог живота, проучавањем историјских података на шпанском, српском, хрватском и енглеском језику, те увидом у малобројне научне радове који се баве том темом, кандидаткиња је истражила аутентичност описа, историјску доследност и у овом случају литерарну вредност Диоклецијанове краљевске палате као надасве значајног споменика медитеранске, европске и светске баштине, у контексту дела Карлоса Фуентеса која су предмет докторске дисертације. Истовремено је, са књижевне тачке гледишта, показан историјски значај и архитектонска сличност сплитске палате и историјске резиденције шпанских краљева, дворца Ескоријал надомак Мадрида, изграђеног у XVI веку у функцији манастира, утврђења и некрополе, који је Карлос Фуентес својим књижевним талентом и темељним проучавањем изванредно искористио као метафору историје и чвориште радње у роману *Terra Nostra*.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у потпуности релевантан и адекватан у областима ове докторске дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од **безмало 200 библиографских јединица** релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

Ћирилични извори:

Абељан, Хосе Луис. *Историја шпанске мисли (од Сенеке до данас).* Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2008.

Дицков, Весна. *Хиспаноамеричка књижевност, од постмодернизма до постбума.* Београд: Филолошки факултет, 2016.

Секулић, Мирјана. „'Две обале' : Фуентесова ревизија прошлости у потрази за националним идентитетом“. *Наслеђе: часопис за књижевност, уметност и културу*, година 8, бр. 18, 2011, стр. 277-287.

Солдатић, Далибор. „Хиспаноамеричка књижевност и питање идентитета“. *Књижевне новине*, год. 32, бр. 615 (1980), стр. 15-16.

---. „Освајање Хиспанске Америке колонијална управа као кључ за приступ хиспаноамеричкој књижевности“. *Филолошки преглед*, год. 34, бр. 2 (2007), стр. 55-69.

---. „Хиспаноамерички роман данас“. У: *Токови у савременој романистици*. Уредник Јелена Новаковић. (Београд: Филолошки факултет: Друштво за културну сарадњу Србија-Француска, 2008). стр. 47-56.

---, „Мексички роман и историја“. *Наслеђе: часопис за књижевност, уметност и културу*, година 8, бр. 18, 2011, стр. 289-298.

Солдатић, Далибор и Донић, Жељко. *Свет хиспанистике: увод у студије*. Београд: Завод за уџбенике, 2011.

Стевановић, Светлана. „Историја у роману *Наранџа* Карлоса Фуентеса“. *Липар*: часопис за књижевност, језик, уметност и културу, год. 17, бр. 59, 2016, стр. 245-254.

Латинични извори:

Abelardo Ramos, Jorge. *Historia de la nación latinoamericana.* Argentina: Editorial Continente, 2011.

Anđić, Branko. “Dalje od halucinacije” (*Aura* u propoveda
kom svetu Karlosa Fuentesa). U Karlos Fuentes: *Aura*, Beograd: Prosveta, 1978.

Anđić, Branko. Lična komunikacija, 7. septembar 2015.

Araya Araya, Karla. „Discurso social en *La frontera de cristal*: *una novela en nueve cuentos*, de Carlos Fuentes: entre la pérdida, el apego y el olvido. *Literatura mexicana* vol. XX, núm 2, 2009. Centro de estudios literarios, Universidad Nacional Autónoma de México, pp. 91-112.

Arrocha González, Ruperto. “Utopía y tragedia en: Valiente Nuevo Mundo de C. Fuentes”. 2006. https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-00110894/document

Bartolomé de las Casas, Fray. *Brevísima relación de la destruición de las Indias*. Edición, prólogo y notas de José Miguel Martínez Torrejón. Madrid: Real Academia Española, MMXIII.

Befumo Boschi, Liliana y Elisa Calabrese. *Nostalgia del futuro en la obra de Carlos Fuentes*. Buenos Aires: Fernando García Cambeiro, 1974.

Bellini, Giuseppe. *Nueva historia de la literatura hispanoamericana.* Madrid: Editorial Castalia, 1997.

Bensa, Tatiana. “Identidad latinoamericana en la literatura del boom”. *Revista de estudios iberoamericanos* No. 2, julio 2005.

Brower, Gary. “Fuentes de Fuentes: Paz y las raíces de *Todos los gatos son pardos*”. *Latin American Theatre Review.* Vol. 5, no. 1, 1971, 59-68.

Bustos Fernández, María José. "Una lectura de la dinámica tradición/revolución en *La Campaña* de Carlos Fuentes: Novela del tiempo. http://www.cienciared.com.ar/ra/usr/3/1175/hologramatica_n15v2pp3_22.pdf
Campra, Rosalba. América Latina: la identidad y la máscara, Siglo Veintiuno, México, 1987.
Castro-Gómez, Santiago. "Filosofía e identidad latinoamericana. Exposición crítica de una problemática". Universitas philosophica, 17-18, dic 1991-jun 1992, Bogota, Colombia. http://revistas.javeriana.edu.co/index.php/vniphilosophica/article/viewFile/11623/9517
Carlos Fuentes: A Critical View (edited by Robert Brody and Charles Rossman). University of Texas, 1982.
Carlos Fuentes en la memoria. El País, 25 de mayo de 2012.
Castañón, Alejo. *Cristóbal Nonato* de Carlos Fuentes. En: *Vuelta* 12, 1988, 44-46.
Céspedes del Castillo, G. *América Hispánica (1492-1898)*, Kindle Edition. Madrid: Marcial Pons, 2013.
Coira, M., & Hudson, C. Hoy empezó hace diez mil años y mañana se está escribiendo ahora. Una entrevista con Carlos Fuentes. *Estudios de Teoría literaria*, Revista digital, Sept. 2012, Año 1, Nro. 2. Facultad de Humanidades / UNMDP, ISSN 2313–9676, 2012
Cuiñas Gómez, M. Ramiro de Maeztu, Carlos Fuentes: Dos momentos de la cultura hispánica ante el „Quijote". *Anales cervantinos*, tomo 34, págs. 269–278. ISSN 0569–9878, 1998
Colchero Garrido, María Teresa. *Ensayos recientes sobre Carlos Fuentes. Aproximaciones críticas*. Kindle edition. México: Ediciones Eón, 2015.
Colchero Garrido, María Teresa. *El milenarismo en* Terra Nostra *de Carlos Fuentes.* Puebla: Benemérita Universidad Autónoma de Puebla / Vicerrectoría de Investigación y Estudios de Posgrado, 2002.
Csikós, Zsuzsanna, „Las relaciones espaciotemporales como señas de identidad de los personajes en dos novelas de Carlos Fuentes: *Los años con Laura Díaz* e *Instinto de Inés* (una aproximación narratológica). Études romanes de Brno, 30, 2009, 2, pp 159-166.
---, „Las guerras de independencia de Carlos Fuentes", *Colindancias* 2011/2, pp. 105-111.
---, „Algunas observaciones sobre los temas históricos de la narrativa de Carlos Fuentes". *Colindancias* 2010/1, pp. 75-80.
---, *El problema del doble en* Cambio de piel *de Carlos Fuentes: análisis narratológico.* Budapest: Akadémiai Kiadó, 2003.
Curiel Rivera, Adrián. *Novela española y boom hispanoamericano. Hacia la construcción de una deontología crítica*. Mérida: Universidad Nacional Autónoma de México, 2006.
Devés Valdés, Eduardo. *El pensamiento latinoamericano en el siglo XX. Entre la modernización y la identidad.* Tomo III. Buenos Aires: Editorial Biblos, 2004.
Díaz Álvarez, Enrique. El espejo como símbolo de identidad en la obra de Carlos Fuentes. *Estudios políticos, Núm. 33, séptima época,* mayo-agosto 2003, 217–233.
Díaz del Castillo, Bernal. *Historia verdadera de la conquista de la Nueva España*. Edición, estudio y notas de Guillermo Serés, Madrid: Real Academia Española, MMXI.
Díaz Ruiz, I. (2001). „Dos actitudes en la novela latinoamericana". *Carlos Fuentes desde la crítica* (coordinadora Georgina García-Gutiérrez). México: Aguilar, Altea, Taurus, Alfaguara, 131-144.
Donoso, José. *Historia personal del «boom»*. Barcelona: Anagrama, 1972.
Elliot, J. (2004). Regreso a Terra Nostra. *Nexos*. Preuzeto sa: http://www.nexos.com.mx/?p=11020
Eskivel, Laura. *Malinče*. Beograd: Dereta, 2007.
Feeney, Mónica. *Cambios de la identidad mexicana y la globalización.* Thesis for the Degree of Master of Arts, Faculty of the College of Arts and Sciences, Roosevelt University, Chicago, 2007.
Filer, Malva E. "Los mitos indígenas en la obra de Carlos Fuentes", *Revista Iberoamericana,* Vol. L, Núm. 127, Abril-Junio 1984, pp. 475-489.
Franco, Jean. *Historia de la literatura hispanoamericana (a partir de la independencia)*. Edición revisada y puesta al día. Barcelona: Ariel, 2002.
Fuentes, Carlos. *El espejo enterrado. Reflexiones sobre España y América.* Kindle edition. Pamplona: Leer-e. ISBN: 978–84–15983–10–1, 2013.
---, *Obras reunidas IV. Fronteras mexicanas: Una familia lejana, Gringo viejo, La campaña, La frontera de cristal.* México: Fondo de cultura económica 2012.

---, *Cervantes o la crítica de la lectura*. Alcalá de Henares: Centro de Estudios Cervantinos, 1994.
---, *La gran novela latinoamericana*. Madrid: Alfaguara, 2011
---, *Terra Nostra* (Kindle edition). Pamplona: Leer-e. ISBN: 978–84–15858–32–4, 2013
---, „The Art of Fiction“ No. 68 (Interviewed by Alfred Mac Adam & Charles E. Ruas). *The Paris Review*, Winter 1981, No. 82. Pristupljeno 5. februara 2016.
<http://www.theparisreview.org/interviews/3195/the-art-of-fiction-no-68-carlos-fuentes>
---, *El mal del tiempo* (volumen 1). *Aura*. *Cumpleaños*. *Una familia lejana*. México: Alfaguara 1994.
---, *La nueva novela hispanoamericana* (Kindle edition). Pamlona: Leer-e. ISBN: 978– Fuentes, C. (1994). *Cervantes o la crítica de la lectura*. Alcalá de Henares: Centro de Estudios Cervantinos. 2013c
---, *La gran novela latinoamericana*. Madrid: Alfaguara, 2011.
---, *Valiente mundo nuevo: épica, utopía y mito en la novela hispanoamericana*, Madrid, Mondadori, 1990.
---, *En esto creo*, Barcelona, Seix Barral, 2000.
---, *Terra Nostra* (Kindle edition). Pamplona: Leer-e. ISBN: 978–84–15858–32–4
84–15858–29–4, 2013.
---, *La frontera de cristal*, Madrid: Alfaguara, 1996.
---, *Todos los gatos son pardos*, México: Editorial Siglo XXI, 1970.
---, *Tiempos y espacios*, México: Fondo de cultura económica, 1997.
---, *Territorios del tiempo. Antología de entrevistas*, compilación e introducción de Jorge F. Fernández. México: Fondo de cultura económica, 1999.
---, *Cantar de ciegos*, prólogo de Andrés Sánchez Robayna, Madrid: Bibliotex, 2001.
---, *Federico en su balcón*. Kindle Edition. México: Alfaguara, 2012.
---, *Los cinco soles de México*. Kindle Edition. Madrid: Leer-e, 2013.
---, *Myself with others.* Selected essays. Kindle Edition. New York. Farrar, Straus and Giroux, 1990.
---, *Aquiles o el guerrillero y el asesino*. Madrid: Alfaguara, 2016.
---, *Cristóbal Nonato*, México, D.F., Fondo de Cultura Económica, 1988.
Fuentes, Karlos. *Terra Nostra*. Vol. 1 i 2. Prevela Marica Josimčević. Beograd: grupa izdavača, 1985.
---, *Narandža.* Preveo Milorad Todorović-Kapiten. Beograd: Beopolis, 2000.
---, *Ono u šta verujem*. Prevela Sandra Nešović. Beograd: Narodna knjiga, 2005.
---, *Smrt Artemija Kruza.* Prevela Sandra Nešović. Beograd: Dereta, 2015.
---, *Smrt Artemija Cruza*. Prevela Edita Marijanović. Zagreb: Zora, 1969.
---, *Dijana ili usamljena boginja lova*. Prevela Bojana Kovačević Petrović. Vršac: KOV, 2006.
---, *Srećne porodice*. Prevela Ksenija Šulović. Beograd: Arhipelag, 2008.
---, *Adam u raju.* Prevela Ksenija Šulović. Beograd: Arhipelag, 2010.
---, *Volja i sudbina.* Prevela Ksenija Šulović. Beograd: Arhipelag, 2013.
---, *Inesin instinkt*. Prevela Olivera Bulajić. Beograd: Narodna knjiga, 2002.
Galeano, Eduardo. *Las venas abiertas de América Latina*. Mëxico: Siglo XXI Editores, 2006.
García Ávila, Celine. “Carlos Fuentes: la obra que palpita”. *Kipus. Revista andina de letras.* No. 32, II semestre, Quito: Universidad Andina Simón Bolívar, 2012, pp. 19-30.
García de Aldridge, A. (1979). „La dialéctica contemporánea: ’tiempo propio-tiempo total’ en *Cumpleaños*“. *Revista iberoamericana*, Vol. XLV, Núm 108-109, julio-diciembre 1979, University of Pittsburgh, 513-535.
Garciadiego, Javier. *Alfonso Reyes Carlos Fuentes. Una amistad literaria.* México: Tecnológico de Monterrey, 2014.
García Peña, L. L. (2010). „Ejes del imaginario simbólico en la novela del primer Carlos Fuentes 1958-1980“. *Perífrasis. Revista de Literatura, Teoría y Crítica.* Vol. 1, No. 2, julio - diciembre 2010. Bogotá: Universidad de los Andes, 66-81.
Giacoman, Helmy F. *Homenaje a Carlos Fuentes. Variaciones interpretativas en torno a su obra*. Madrid: Las Américas, 1971.
González Hernández, Cristina. *Doña Marina (la Malinche) y la formación de la identidad mexicana*. Madrid: Ediciones Encuentro, 2002.
Goytisolo, J. (1994). „A propósito de *Aura* y *Cumpleaños*“. Carlos Fuentes: *El mal del tiempo*. México: Alfaguara, 1994.
Grubačić, Slobodan. *Aleksandrijski svetionik: tumačenja književnosti od Aleksandrijske škole do postmoderne.* Beograd: Balkankult ; Sremski Karlovci ; Novi Sad: Izdavačka knjižarnica

Zorana Stojanovića, 2006.
Guiñas Gómez, Macarena. "Ramiro de Maeztu, Carlos Fuentes: Dos momentos de la cultura hispánica ante el *Quijote*. Anales Cervantinos, Vol 34, 1998, pp. 269-277.
Hernández Cervantes, Mauricio: "Mexicanidad: *herencia cultural, memoria e historia bajo una misma identidad*". *Semiosfera*, Segunda época, No. 2 marzo 2014. Pp. 150-170.
Historia de la literatura hispanoamericana. Ed. Roberto González Echevarría & Enrique Pupo-Walker. Vol 1: *Del descubrimiento al Modernismo*, Vol. 2: *El siglo XX.* Madrid: Gredos, 2006.
Historia de la literatura hispanoamericana. Coord. Luis Íñigo Madrigal. Vol. 1 Época colonial. Vol 2 Del neoclasicismo al modernismo. Madrid: Cátedra, 1993.
Historias del Boom. 50 años de la literatura que cambió el español. El País, noviembre 2012.
Hurtado Galves, José Martin. "Una revisión sobre el concepto de identidad del mexicano". *Amerika*, 2011. https://amerika.revues.org/2067
Identidad, cultura y política – perspectivas conceptuales, miradas empíricas. Castellanos Llanos Gabriela, Delfín Ignacio Grueso y Mariángela Rodríguez (coordinadores). Grupa izdavača. Meksiko, 2010.
Ivanji, I. (2015). *Dioklecijan* (prvo izdanje 1973). Beograd: Laguna.
Jiménez Barros, Alfredo. *Desarrollo, cultura e identidad en América Latina*. Eccos Revista Científica, vol.3 núm 1. Brasil: Universidad Nove de Julho, 2001, pp. 57-74.
Joset, Jacques. "Carlos Fuentes o la lectura especular de Cervantes". Actas II CINDAC Asociación de Cervantistas (editor Giuseppe Grilli), pp. 887-898. http://cvc.cervantes.es/literatura/cervantistas/congresos/cg_II/cg_II_72.pdf
Josimčević, M. (1985). Osvrt na pojedine aspekte romana *Terra Nostra*. U: Fuentes. K. (1985) *Terra nostra*. Beograd: grupa izdavača.
Kovačević Petrović, Bojana. Pogled na evropsku istoriju i kulturu u romanu *Terra Nostra* Karlosa Fuentesa. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* (urednici dr Vladislava Gordić Petković i dr Dušan Marinković), Knjiga XL-I, Novi Sad: Filozofski fakultet, 2015, 107–128.
---, „Zakopano ogledalo". U *Karlos Fuentes: Ćak Mol*. Vršac: KOV, 2015, 69–70.
---, "Karlos Fuentes: Kritičar i visionar u potrazi za identitetom". U *Karlos Fuentes: Ćak Mol*. Vršac: KOV, 2015, str. 7-21.
---, "*Dioklecijanova palata u romanu* Terra Nostra *i noveli* Rođendan *Karlosa Fuentesa"*. Tematski zbornik „Jezici i kulture u vremenu i prostoru" V (urednice dr Snežana Gudurić i dr Marija Stefanović), Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, oktobar 2016. UDK 821.131.1.09-3, str. 125-136.
--- *Latinska Amerika: jedinstvo reči u mnoštvu slika* (intervju s Dejanom Mihailovićem), Interkulturalnost, časopis za podsticanje i afirmaciju interkulturalne komunikacije (urednik dr Aleksandra Đurić Bosnić), mart 2016, br. 11, ISSN 2217-4893, str. 158-162. https://issuu.com/zavodzakulturuvojvodine/docs/interkulturalnost_11
Larraín, Jorge. "Modernidad e Identidad en América Latina". Revista Universum, Año 12, 1997. http://universum.utalca.cl/contenido/index-97/larrain.html
Latinska America i savremeni svet (priredila dr Rozita Levi). Beograd: Jugoslovensko udruženje latinoamerikanista. Institut za međunarodnu politiku i privredu, 1995.
Dossier Carlos Fuentes. Literatura mexicana, Vol. XVII, núm 1, 2006, Centro de estudios literarios, Universidad Nacional Autónoma de México.
Mančić Milić, Aleksandra. „Kortes i gospa Marina, ili o prevodiocu". *Meksičke književne teme / Temas literarios mexicanos* (priredio Moma Dimić). Beograd: Udruženje književnika Srbije, 2000.
Martínez, Pilar. "Carlos Fuentes y los cronistas de Indias". Actas del Séptimo Congreso de la Asociación Internacional de Hispanistas : celebrado en Venecia del 25 al 30 de agosto de 1980 / publicados por Giuseppe Bellini, pp. 743-749. http://cvc.cervantes.es/literatura/aih/pdf/07/aih_07_2_022.pdf
Mauro Castellarín, Teresita. "Los mitos y la historia de Méjico en Carlos Fuentes". Ensayos: Revista de la Facultad de Educación de Albacete, No. 2, 1988, pp.9-30.
McRae, Douglas. *José Vasconcelo's* La raza cósmica *and the Formation of Chicano Transnational Identity*. Bachelor of Arts in Latin American Studies, Middlebury College, 2008. http://middarchive.middlebury.edu/cdm/ref/collection/scholarship/id/245
Mee, P. Y. (2003). Terra Nostra de Carlos Fuentes: claves para una nueva lectura. *Contribuciones*

desde Coatepec, julio-diciembre, vol. III, número 005. Toluca: Universidad Autónoma del Estado de México, pp. 21–42.
Meksičke književne teme (priredio Moma Dimić). Beograd: Udruženje književnika Srbije, 2000.
Menton, Seymour. "La campaña: Crónica de una guerra denunciada". Universidad de México, 46, No. 485, junio 1991, pp. 5-11.
Mihailović, Dejan. Lična komunikacija, 3. januar 2016.
Mitrović, Ljubiša R. *Balkan: granica i most među narodima*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2000.
Molina, M. (2012). *Terra Nostra*, la enfermedad del tiempo. *Revista de la Universidad de México*, Núm 100, pp. 52–54.
Montano Rodríguez, Rafael. *El pasado entre historias en* Terra nostra*, de Carlos Fuentes.* A thesis submitted to the Faculty of Graduate Studies and Research in partial fulfilment of the requirements of the degree of Ph.D. McGill University, Montreal, 1999.
Mora Rodríguez, Arnoldo. "La identidad latinoamericana: enfoque filosófico". Revista Comunicación, Vol. 14, año 26, No. 2, Agosto-diciembtre 2005, 27-36.
Olea Franco, Rafael, Julio Ortega y Liliana Weinberg. *La literatura hispanoamericana.* Coordinadora: Mercedes de Vega. México: Secretaría de relaciones exteriores. Dirección general del acervo histórico diplomático, 2011.
Olivier, Florence, "Dos conquistas. Paralelismos e inversión entre 'Las dos orillas' y 'Las dos numancias` en *El naranjo* de Carlos Fuentes". Actas del XV Congreso de la Asociación Internacional de Hispanistas "Las dos orillas ", Monterrey, México del 19 al 24 de julio de 2004 / coord. por Beatriz Mariscal, María Teresa Miaja de la Peña, Vol. 4, 2007, ISBN 978-968-16-8413-6, pp. 523-530
Ordiz Vázquez, Francisco Javier: "Carlos Fuentes y la identidad de México". Revista iberoamericana, Vol. LVIII, Núm. 159, Abril-junio 1992, pp. 527-538.
Ortega, J. (2015). *Entrevista con el crítico literario Julio Ortega sobre 40 años de* Terra Nostra. Objavljeno 14. 05. 2015. Preuzeto sa: https://www.youtube.com/watch?v=fnp_z4dIlcU
Ortega, José. "*Diana o la cazadora solitaria.* Una paradoja sobre la identidad". *Cuadernos hispanoamericanos* No. 544, octubre 1995. 127-130.
Oviedo, J. M. (1976). *Terra nostra*: sinfonía del nuevo mundo. *Texto crítico*, sept-dic. 1976, No. 5, pp. 64–87. Preuzeto sa http://cdigital.uv.mx/handle/123456789/7262
Oviedo, José Miguel. *Historia de la literatura hispanoamericana. 4. De Borges al presente.* Madrid: Alianza Editorial, 2002.
Paladini, Ludovica. "El viaje de la Malinche en el teatro mexicano actual: el hiriente retrato de Jesusa Rodríguez". *Les Ateliers du SAL* 1-2 (2012): 131-144.
Pas, Oktavio. *Lavirint samoće*. Beograd: Geopoetika, 1995.
Paz, Octavio. *Postdata*. México: Siglo vientiuno editores.
Paz, Octavio. *La casa de la presencia: poesía e historia.* In: Obras completas, vol. I. Barcelona: Galaxia Gutenberg, 1999.
Pavlović-Samurović, Ljiljana i Soldatić, Dalibor. *Španska književnost 1.* Sarajevo: Svjetlost ; Beograd: Nolit, 1985.
Pavlović-Samurović, Ljiljana. *Leksikon hispanoameričke književnosti.* Beograd: Savremena administracija,1993.
Pellús, Elena."Construccion y destrucción de dos culturas: aztecas y españoles en tres relatos de Carlos Fuentes", *América sin nombre. Boletín de la Unidad de Investigación de la Universidad de Alicante: Recuperaciones del mundo precolombino y colonial en el siglo XX hispanoamericano,* núm. 5-6 (diciembre 2004), pp. 188-195
Perea, Héctor. "Las *visiones* de Carlos Fuentes: un diálogo con la pintura moderna y renacentista". *Literatura mexicana*, vol. XVII, núm 2, 2006. Centro de estudios literaros, Universidad Nacional Autónoma de México. 131-145.
Petrović, Goran. *Opsada Crkve Svetog Spasa*. Beograd: Politika & Narodna knjiga. 2004.
Petrović, Goran. Lična komunikacija. 26. jun 2016.
Petry Mroczkowska, J. (1985). „Geografía simbólica en *Terra Nostra*". *Revista iberoamericana*. Pristupljeno 1. februara 2016.
<http://revista-iberoamericana.pitt.edu/ojs/index.php/Iberoamericana/article/viewFile/4006/4174>
Poot Herrera, Sara. "*Cristóbal Nonato*, novela irreverente del dscubrimiento". *Literatura mexicana,*

revista semestral del Centro de Estudios Literarios, Vol. 2, Núm 2, 1991, pp. 463-470.
Quezada Camberos, Silvia. "Mitos de la mexicanidad en 'Chac Mool' de Carlos Fuentes". *XV Encuentro de Latinoamericanistas Españoles*, Nov 2012, Madrid, España. Trama editorial; CEEIB, 2013, pp.1080-1085.
Raymond L. W. (1996). *The Writings of Carlos Fuentes*. Austin: University of Austin.
Raymond L. W. (1997). „Terra Nostra y El Escorial: Una lectura". *Thesaurus: Boletín del Instituto Caro y Cuervo*, Tomo 52, No. 1-3. Colombia: Instituto Caro y Cuervo, 422-438.

Reyes, Alfonso. *Historia de un siglo. Las mesas de plomo.* In: *Obras completas,* vol. V. México: Fondo de cultura económica, 1995.

Reyes, Alfonso. *La experiencia literaria. Tres puntos de exegética literaria. Páginas adicionales.* In: *Obras completas,* vol. XIV. México: Fondo de cultura económica, 1997.

Reyes, Alfonso. *El Deslinde. Apuntes para la historia literaria.* In: *Obras completas,* vol. XV. México: Fondo de cultura económica, 1997.

Ricci Della Grisa, Graciela N. *Realismo mágico y conciencia mítica en América Latina.* Argentina: Fernando García Cambeiro, 1985.

Ruiz Pérez, Fernando. „El laberinto de la muerte: de Octavio Paz a Carlos Fuentes". *Cuadernos de literatura comparada* No. 32 – 6/2015, Universidad de Porto, 2015, pp. 245-258.

Rulfo, Juan. *Pedro Paramo*. Preveo Radoje Tatić. Beograd: Nolit, 1966.

Sacoto, Antonio. *Cinco novelas claves de la literatura hispanoamericana*. New York: Eliseo Torres & Sons, Torres Library of Literary Studies, 1979.

Salazar Quintana, L. C. (2014). Las lecturas del *Quijote* y su praxis narrativa en la obra de Carlos Fuentes. Castilla. Estudios de Literatura, 5: 86–100. ISSN 1989–7383.
Sekulić, M. (2011). „La intertextualidad posmoderna en el relato 'Las dos Américas' de Carlos Fuentes". *Colindancias* No. 2. Red de Hispanistas de Europa Central, 95-103.
---, „La naranja, una fruta identitaria". *Comida y bebida en la lengua española, cultura y literaturas hispánicas* (zbornik radova, urednici Anđelka Pejović, Mirjana Sekulić i Vladimir Karanović), Kragujevac: FILUM, 2012, str. 337-350
---, "Construcción y deconstrucción de la posición de Colón en el relato «Las dos Américas» de Carlos Fuentes". *Colindancias.* Revista de la Red Regional de Hispanistas de Hungría, Rumanía y Serbia. Número 4, 2013, pp. 181-191.
---, "Contar, inventar o hacer la historia: *Todos los gatos son pardos* y *El naranjo* de Carlos Fuentes", 111-118.
Soldatić, D. (1985.) Karlos Fuentes i mit književnog stvaralaštva. U: Fuentes. K. (1985) *Terra nostra*. Beograd: grupa izdavača.
Soldatić, Dalibor. „Hispanoamerički roman danas". *Delo,* god. 24, knj. 24, br. 8/9 (1978), str. 28-41.
---, "Carlos Fuentes" u *Smrt Artemija Cruza*. Zagreb: Zora, 1969, 251-253.
---. *Prilozi za teoriju novog hispanoameričkog romana.* Beograd: Filološki fakultet; Kragujevac: Nova svetlost, 2002.
---. "Novela hispanoamericana e historia." *Colindancias - Journal of the Regional Network of Hispanists from Hungary, Romania and Serbia* (3/2012), pp. 117-121.

---. “El mito y lo fantástico en la novela hispanoamericana.” In *AELO35: Avances en el estudio de la literatura oral = Advances in Oral Literature Research: [zbornik radova s međunarodne konferencije AELO35 održane u Beogradu od 24. do 26. novembra 2006. godine na Filološkom fakultetu] / editores Jasmina Nikolić & Dalibor Soldatić.* (Beograd: Filološki fakultet, 2013) pp. 225-228.

Stavans, Iian. “The prophet of race”. In *José Vasconcelos: The Prophet of Race*. New Brunswick, New Jersey and London: Rutgers University Press, 2011, p. 1-44.

Steckbauer, Sonja M. (ed.). *La novela latinoamericana entre historia y utopía*. Eischtätt: Katholische Universität *Eichstátt*, 1999.

The Cambridge History of Latin America. 12 vols. Ed. Leslie Bethell. Vol. 1 Colonial Latin America, Vol. 2 Colonial Latin America, Vol. 3 From Independence to c.1870, Vol 4. C. 1870 to 1930, Vol. 5 c. 1870 to 1930, Vol. 6. 1930 to the Present, part 1 Economy and Society, part 2 Politics and Society, Vol. 7 Latin America since 1930: Mexico, Central America and the Caribbean, Vol. 8 Latin America since 1930: Spanish South America, Vol. 9 Brazil since 1930, Vol. 10 Latin American since 1930: Ideas, Culture and Society, Vol. 11 Bibliographical Essays

Todorov, Tzvetan. *La conquista de América. El problema del otro.* México: Siglo XXI editores, 1998.

Trejo Villalobos, Raúl. *Filosofía y vida: El itinerario filosófico de José Vasconcelos.* Tesis doctoral. Facultad de Filosofía, Universidad de Salamanca, 2010.

Tünnermann Bernheim, C. (2007). *América Latina: identidad y diversidad cultural. El aporte de las universidades al proceso integracionista*. *Polis* [En línea], 18 | 2007, Publicado el 23 julio 2012, consultado el 12 enero 2015. URL :http://polis.revues.org/4122 DOI : 10.4000/polis.4122

Valenzuela, Luisa. *Cortázar – Fuentes. Entrecruzamientos. Fuentes - Cortázar.* México: Alfaguara, 2014.

Vasconcelos, José. *Breve historia de México*. México: Compañía Editorial Continental, 1078.

---. *La raza cósmica.* México: Editorial Porrua, 2002.

Vavilonska biblioteka: Nova hispanoamerička književnost u *Delo*, priredili Branko Anđić i Dalibor Soldatić, avgust-septembar 1978, godina XXIV, broj 8-9, Beograd: BIGZ

Velasco Páez. “Globalización, desarrollo sustentable e identidad cultural” en *Globalización y desarrollo en América Latina* (F. Falconi, M. Hercowitz, R. Muradin, editores). Quito: FLASCO, 2004. pp. 49-62

Villoro, J. (2000). Goya y Fuentes: los trabajos del sueño. U *Efectos personales*. México: ERA, 74–83.

Volpi, J. (2008). Carlos Fuentes o el desafío contra el tiempo. *Anales de la Literatura Hispanoamericana*, vol. 37, pp. 75–77. ISSN: 0210–4547

Williams, R. L. (1996). *The Writings of Carlos Fuentes*. Austin: University of Texas.

Šulović, K. (2013). La actualidad mexicana en la novela de Carlos Fuentes *Ádan en Edén*. *Jezici i kulture u vremenu i prostoru. Tematski zbornik*. Novi Sad: Filozofski fakultet. 665–669.

Tünnermann Bernheim, C. (2007). *América Latina: identidad y diversidad cultural. El aporte de las universidades al proceso integracionista*. *Polis* [En línea], 18 | 2007, Publicado el 23 julio 2012, consultado el 12 enero 2015. URL :http://polis.revues.org/4122 DOI : 10.4000/polis.4122

Van Delden, Maarten. “Extremo occidente: Carlos Fuentes y la tradición europea”. In Pol Popović Karić: *Carlos Fuentes: perspectivas críticas*. México: Siglo XXI, 2002, 79-94.

Weinberg, Liliana. “Leopoldo Zea y América Latina”. Cuyo. Anuario de Filosofía argentina y americana. No. 21/22, años 2004-2005, 21-32.

Xavi Ayén. *Aquellos años del Boom (García Márquez, Vargas Llosa y el grupo de amigos que lo cambiaron todo).* Barcelona: RBA Libros, 2014.

Zea, Leopoldo. *América en la historia*. Madrid, Revista de Occidente, 1970.

Video izvori:

Biografías. Carlos Fuentes. México bajo la piel. Un ciclo de Román Lejtman. Canal a https://www.youtube.com/watch?v=G8Dvq08fzk8

Fuentes, Carlos. Clase maestra, Casa de America Madrid, 14. septembar 2006. https://www.youtube.com/watch?v=-HGmK7Xhj6w

…, *El espejo enterrado.* 5-DVD set. The complete five program series written and narrated by Carlos Fuentes. Microangelo Educational Media LLC, 2010.

---, entrevistado por Fernando Sánchez Dragó, “Negro sobre blanco”, Radio-televisión española, 1998. https://www.youtube.com/watch?v=mHeDRTajts8

---, *Identidad y genio*, programa documental dirigido por Francisco Bolaños, 2007. https://www.youtube.com/watch?v=w8nXL1wPTiM

---, *La escritura: encuentro y memoria*. Cátedra Alfonso Reyes. México: Tecnológico de Monterrey, 2001: https://www.youtube.com/watch?v=ywz1cdzOCnY

Javier Alatorre entrevista a Carlos Fuentes, 2006. https://www.youtube.com/watch?v=foo9-PUnyJI

Soler Serrano, J. (1977). *A fondo: Carlos Fuentes* (21. 8. 1977). Preuzeto sa: http://www.rtve.es/alacarta/videos/a-fondo/fondo-carlos-fuentes/2798876/

Un día con Carlos Fuentes (Vicente Galvés). Tv Azteca, 2004. https://www.youtube.com/watch?v=awJs5lxJa9M

4. циљеви истраживања

Циљеви Имајући у виду да се опус Карлоса Фуентеса састоји од преко седамдесет дела, међу којима су двадесет два романа, осам збирки прича, шеснаест књига есеја, осам филмских сценарија, четири драме и седам књига разговора, размишљања и сећања, темељним проучавањем његовог прозног и есејистичког дела, интервјуа које је дао током живота и бројних селективних чланака који говоре о његовом делу, дисертација ће предочити његов значај за целокупну хиспаноамеричку књижевност, а нарочито за тумачење идентитета пре свега мексичког народа, али и свих осталих иберо-америчких становника тог континента. У Фуентесовим тематски разноврсним романима и приповеткама, писаним различитим стилским поступцима, с једне стране доминирају универзалне идеје метафизичког карактера, а с друге ауторово виђење судбине Мексика и његових становника, односно расе која је плод укрштања досељеника и староседелаца, услед чега је у сталној потрази за личним и националним идентитетом. Дисетација ће показати како од почетка до краја своје књижевне каријере Карлос Фуентес води дијалог са прехиспанском прошлошћу, шпанском и мексичком историјом, митологијом која садржи одговоре на сва питања савременог човека, Дон Кихотом као великим читаоцем, а пре свега проблемом који је полазна и завршна тачка Фуентесовог опуса: идентитетом хиспаноамеричког народа и појединца. Посебна пажња биће усмерена на значај европске традиције и културе у делу Карлоса Фуентеса, а биће показано на који начин је дело Карлоса Фуентеса утицало на поједине писце са нашег подручја (Горан Петровић, Драган Јовановић Данилов, Сава Дамјанов) и како наши хиспанисти (Бранко Анђић) и латиноамериканисти (Дејан Михаиловић) који живе на подручју Латинске Америке поимају идентитет тих народа – у прошлост, данас и у релацији са Балканом. Дисертација ће истаћи и на који начин је Карлос Фуентес градио свој став, изражен у књизи *En esto creo* (*У то верујем*): „Потрага за националним идентитетом – нација/вероисповест – вековима нас је подстицала. Вера у сопствени идентитет представља преткоперникански начин доживљаја свемира. Она нам даје оправдање да стечени идентитет не заменим освојеном разноликошћу. Управо у тој тачки, национални и лични идентитет претварају се у подстицајни изазов“ (2005, 140-141). Хоризонталним (хронолошким) и вертикалним (упоредним) проучавањем дела Карлоса Фуентеса, од његове прве збирке прича до постхумно објављених романа, показаћемо развој његове књижевне мисли, сазревање његовог литералног стваралаштва и генезу његовог размишљања о хиспаноамеричком човеку, индо-афро-европског порекла. Кроз прво велико истраживање ове теме у српској науци, биће указано на значај идентитета за Хиспанску Америку, дело Карлоса Фуентеса и општу свест појединца и друштва на том континенту.

Хипотезе Значај европске културе и цивилизације за идентитет Хиспанске Америке. Бурна историја Латинске Америке и изградња идентитета тамошњег човека и друштва почела је много пре доласка европских освајача и открића тла за које се у Европи деценијама сматрало да припада азијском континенту. Формирање Хиспаноамериканца везано је за Шпанца и Медитеран, Маре Нострум као место сусрета Европе, Азије и Африке, три континента која су захваљујући шпанским освајачима и досељеницима најразличитијег порекла, афричким робовима и домородачким народима обједињена на подручју Латинске, Хиспанске, Иберијске Америке.

Сматрајући да је мултикултуралност највеће богатство континента на којем је рођен, Карлос Фуентес је за себе најчешће говорио да је Латиноамериканац. Дубоко заинтересован за идентитет свог народа, као писац, мислилац и човек, деценијама је кроз своје романе, есеје и чланке трагао за одговором на питање да ли је Латинска Америка кроз појединца и друштво пронашла свој индо-афро-ибероамерички

идентитет, освојила своју слободу и помирила се са сопственом историјом отворивши све њене, прошле, садашње и будуће хоризонте. Латиноамерички континент, вековима експлоатисан и сиромашен, ипак је много тога добио: јединствено, слојевито и привилеговано културно богатство. Тај разуђени микрокосмос јединствене лепоте и снаге, створен на вишеструким чврстим темељима, успео је, упркос историјским, друштвеним и политичким турбуленцијама, да очува кључне особине свог/својих идентитета, стекне самопоуздање кроз столећа и у XXI веку погледа у очи остатку света, како би у овом веку добио нови задатак: премошћавање, прихватање и поштовање међусобних разлика које чине његово богатство.

Једна од хипотеза које ова дисертација поставља тиче се чињенице да је Карлос Фуентес стварао роман *Тера Ностра* током последњих година живота и диктатуре Франсиска Франка (Францисцо Францо, 1892–1975), као и да је помно проучавао и добро познавао историјске, друштвене и политичке околности у Шпанији тог доба. Чињеница да је дворац Ескоријал био од изузетног стратешког значаја и за време Франкове владе, довешће до закључка да је мексички писац кроз лик Господара/ Филипа ИИ / Карлоса В приказао и лик шпанског диктатора, утолико пре што је Франко 1939. године наредио да се управо у Ескоријал пренесу из Аликантеа посмртни остаци генерала Прима де Ривере. Одмах наредне године Франко је у месту Сан Лоренсо де Ел Ескоријал, на десетак километара од палате Ескоријал, почео да прави свој маузолеј који је назвао Долина палих (Валле де лос цаíдос). Изградња је трајала 19 година, а многи радници и политички затвореници за то време су умрли – баш као и четири века раније градитељи Ескоријала. Меморијални центар Долина палих посвећен је жртвама Шпанског грађанског рата (1936–1939), а када је завршен у крипту су пренети посмртни остаци Прима де Ривере. У њему је 1975. године сахрањен и Франсиско Франко.

Још једна хипотеза које дисертација поставља тиче се дворца Ескоријал, али кроз призму друге грађевине коју Карлос Фуентес користи као сценографију у три своја дела. Реч је о Диоклецијановој палати у Сплиту, присутној у роману *Тера Ностра*, новели *Рођендан* и збирци приповедака *Све срећне породице*. Темељним проучавањем тих дела и историјских околности, дисертација ће донети нови поглед на ову тему, који до сада нигде није обрађиван.

5. очекивани резултати

Свеобухватна анализа опуса Карлоса Фуентеса из перспективе његовог трагања за идентитетом показаће значај дела овог мексичког писца за целокупну хиспаноамеричку књижевност, али и свест народа са тог поднебља. Оваквим проучавањем књижевно стваралаштво биће стављено у релацију са друштвеном ситуацијом, економским, историјским, филозофским и политичким околностима хиспаноамеричког континента и идентитета. У свом проучавању кандидат ће имати увид у велики број чланака хиспаниста који се баве Фуентесовим појединачним делима, његовим опусом, темом идентитета, прехиспанском традицијом, Мексиком, а нарочиту пажњу посветиће унутрашњем, интроспективном истраживању Фунтесовог дела и закључцима до којих ће доћи личним поређењем и анализом. Резултати који ће бити предочени у дисертацији представљаће, с једне стране, значајан допринос хиспанистици у Србији, будући да је Карлос Фуентес један од кључних хиспаноамеричких писаца XX века, а с друге ће показати да је његово дело готово у потпуности прожето темама и мотивима везаним за идентитет човека тог поднебља. Посебан допринос ове дисертације преставаљаће истраживање везано за наше подручје које ће бити доведено у релацију са Фуентесовим делом: роман *Опсада Цркве Светог Спаса*, филозофско-теоретичарски ставови Дејана Михаиловића, размишљања Драгана Јовановића Данилова о делу Карлоса Фуентеса и присуство Диоклецијанове палате у опусу мексичког писца.

6. план рада

Први део докторске дисертације, након уводног текста у којем ће бити изложена биобиблиографија Карлоса Фуентеса и дефинисањем идентитета, бавиће се историјом идентитета Хиспанске Америке. Посебна пажња биће посвећена писцима чији је допринос том изучавању био драгоцен, и самим тим непосредно утицао на дело Карлоса Фуентеса. То су Хосе Васконселос, (José Vasconcelos, 1881-1959), Хосе Горостиса (José Gorostiza, 1901-1973), Алфонсо Рејес (Alfonso Reyes, 1889-1959) и Октавио Пас (Octavio Paz 1914-1998). Кандидаткиња ће истражити и ставове мексички филозофа и мислилаца Самуела Рамоса (Samuel Ramos, 1897-1959), Хустина Фернандеса (Justino Fernández, 1904-1972), Леополда Сее (Leopoldo Zea, 1912-2004) и Адолфа Санћеса Васкеса (Adolfo Sánchez Vazquez, 1915-2011), а темељ теоретског дела дисертације биће кључно дело Октавијај Паса, *Лавиринт самоће* (*El*

laberinto de la soledad, 1950). Други део дисертације биће посвећен прехиспанском наслеђу и значају историјског сусрета Европе и Америке 1492. године открићем Новог континента, са акцентом на две кључне личности из тог периода: шпанског конкистадора Ернана Кортеса и домороткињу Ла Малинће (познату и као Малинаљи, Малинцин односно доња Марина), која је била први преводилац и посредник између два народа, и мајка првог мелеза рођеног из везе са Кортесом. Малинће, фигура која представља Фуентесову опсесивну тему у такорећи свим делима, повезана је са појмом Chingada, који ће бити објашњен на основу Пасових и Фуентесових тумачења, дијалектике која се огледа пре свега у романима *Смрт Артемија Круса*, *Најпрозрачнији крај* и *Хидрина глава*, новели *Аура*, збирци прича *Наранџино дрво*. У својим размишљањима о Шпанији и Новом свету, Карлос Фуентес пише и казује да у свести Латиноамериканца постоје многи стереотипи, многе „Шпаније"; једна од њих је „Шпанија из 'црне легенде': инквизиције, нетолеранције и контрареформе", друга „Шпанија бикова, Кармен и фламенка" трећа „Шпанија мајка (...) суровог конкистадора и светог мисионара". Том темом Карлос Фуентес бави се у више својих дела, од романа *Тера Ностра* (*Terra Nostra*, 1975) и есеја *Сервантес или критика читања* (*Cervantes o la crítica de la lectura*) до *Закопаног огледала* (*El espejo enterrado*), *Пет мексичких сунаца* (*Los cinco soles de México*) и драме *Све мачке су дивље* (*Todos los gatos son pardos*). Трећи део дисертације биће посвећен једној од малобројних неистражених тема када је реч о делу Карлоса Фуентеса: утицај европске културе и традиције на идентитет хиспаноамеричког човека, друштва и континент. Сматрајући да унутрашњи сукоб човека тог поднебља вуче порекло од сукоба Старог и Новог света, Карлос Фуентес је први пут о томе проговорио у свом раном роману *Чисте*

7. методе истраживања

Хоризонталним (хронолошким) и вертикалним (упоредним) проучавањем дела Карлоса Фуентеса, од његове прве збирке прича до постхумно објављених романа, дисертација ће истражити развој његове књижевне мисли, сазревање његовог литералног стваралаштва и генезу његовог размишљања о хиспаноамеричком човеку, индо-афро-европског порекла. У дисертацији ће бити примењени аналитичко-синтетички медотолошки приступ, теоријске методе савремене теорије рецепције и компаратистике. Кандидат ће, осим паралелне анализе постојећих извора: академских чланака, књига, дизертација који су се бавили темом идентитета, закључке изводити и личном анализом опуса Карлоса Фуентеса, проучавањем његових интервјуа забележених од седамдесетих година двадесетог века до самог краја његовог живота. Посебан допринос истраживању донеће интервјуи које је кандидат обавио са неколико српских књижевника, хиспаниста и латиноамериканиста који се баве делом Карлоса Фуентеса и темом хиспаоамеричког идентитета.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Бојане Ковачевић Петровић

НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је **кандидат Бојана Ковачевић Петровић** подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области хиспанистика, хиспанске књижевности, хиспанске културе, хиспаноамеричка књижевност.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Далибор Солдатић подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата **Бојане Ковачевић Петровић** и предложене теме докторске дисертације **„Трагање за идентитетом у делу Карлоса Фуентеса“** а да се за ментора именује др Далибор Солдатић, редовни професор у пензији Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1.

2.

3.

4.

5.